

GENTLEMANNENS FINESS OCH TRISTESS

HAROLD NICOLSON har avbrutit sin långa serie av briljanta biografier och politiska studier med en bok om vad som ansetts vara korrekt och belevat under skilda tider och i olika länder: *Good behaviour* (Constable, 21 shilling). Här finns många sedehistoriska uppgifter, presenterade för lekmannen på ett angenämt sätt; Nicolson följer det goda uppförandets historia från det gamla Kina och antikens Aten och Rom till 1800-talets tyska "gemytlighet" och de engelska privatskolornas manliga ideal. Riktigt lyckat blir det dock inte. Nicolson äger i hög grad den hemtrevliga klokhets som tar sig uttryck i plausibla och älskvärda reflexioner, men som snarast avsluter systematik och tankekarpa. Teser bevisas på hävdvunnet dåligt sätt genom tre eller fyra citat, varefter undantagen från regeln redovisas med ett eller två citat. Trots aktningvärda och på stor erfarenhet byggda försök att göra

Expert på gott uppförande:
Harold Nicolson.

rättvisa åt andra folks vanor lyser känslan för den engelska traditionen och de specifikt engelska fördomarna ständigt fram. Det har sina fördelar, påstår Nicolson, att engelska överklasspojkar tidigt satts i privatskolor, där de får mycket smörj; därigenom fostras individualism (!) och "att regelmässigt få stryk berövar säkerligen engelska pojkar den känsla av personlig ära (personal honour) som gjort så mycken skada i en del av kontinentens länder". Den engelska karaktärens förtjänster förklaras sammanhånga med en särskilt livlig ståndscirkulation — föreställningen om en speciellt stark "social rörlighet" tycks visserligen finnas hos nästan alla folk, men att engelsmännen, vilket ofta är fallet, håller på den som en för England karaktäristisk tradition är dock överraskande. Lika underlig är tanken att det är lantlivet som präglar engelsmännen, men inte heller den upp-

fattningen är ovanlig i detta sedan gammalt urbaniserade folk.

Y ochri